

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 9P/9/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6619200664
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Triznová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2019:6619200664.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Evou Triznovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: Z.F. Y., T.. XX.XX.XXXX, O.: X. C. S. Z. M., I. XXX, N., dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: J. H., T.. XX.XX.XXXX, U. H. Č. XX, U..Č.. H. Š. XXX, štátny občan Slovenskej republiky a N. Y., T.. XX.XX.XXXX, U. H. Č. XX, U..Č.. Š. XXX, štátny občan Slovenskej republiky obmedzený spôsobilosti na právne úkony, zast. opatrovníčkou: J. H., T.. XX.XX.XXXX, o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. N a r i a d ť u j e nad maloletou Z. Y., T.. XX.XX.XXXX, ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny, Mieru 155, Jesenské.

II. Matka J. H., T.. XX.XX.XXXX je p o v i n n á prispievať výživným na maloletú Z. Y., T.. XX.XX.XXXX sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa podľa osobitného zákona, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Takto určené výživné je m a t k a p o v i n n á zasielať vždy mesačne predom do 20. dňa toho ktorého mesiaca na účet Centra pre deti a rodiny, Jesenské, Mieru č. 155.

IV. Otec N. Y., T.. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať výživným na maloletú Z. Y., T.. XX.XX.XXXX sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa podľa osobitného zákona, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Takto určené výživné je o t e c p o v i n n ý zasielať vždy mesačne predom do 20. dňa toho ktorého mesiaca na účet Centra pre deti a rodiny, Jesenské, Mieru č. 155.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Lučenec uznesením zo dňa 08.02.2019 č.k. 9P/9/2019-5 začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom: Z. Y., T.. XX.XX.XXXX. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 12.02.2019.

2. Podnet na začatie konania o nariadenie ústavnej starostlivosti dal Okresný súd Lučenec z toho dôvodu, že neodkladným opatrením č.k. 8P/67/2018-17 zo dňa 18.12.2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 16.01.2019 bola maloletá umiestnená do dočasnej starostlivosti Detského domova Jesenské, Mieru 155/5.

3. Okresný súd Lučenec nariadil pojednávanie na deň 27.02.2019. Kolíznym opatrovníkom trval na tom, aby súd nariadil ústavnú starostlivosť nad maloletou Z. Y., T.. XX.XX.XXXX, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny, Mieru 155, Jesenské. Dieťa bolo neodkladným opatrením umiestnené v

Detským domovom Jesenské z toho dôvodu, že jeho zdravotný stav bol vážne narušený. Maloletá Z.F. bola umiestnená vo Všeobecnej nemocnici s poliklinikou Lučenec, n.o.. Sociálna situácia v rodine nie je dobrá, bytové a hygienické podmienky sú na veľmi nízkej úrovni, takže pokiaľ by Z., ktorá je veľmi útleho veku bola premiestnená do domáceho prostredia, kde je hygiena veľmi slabá, došlo by k opätovnému zhoršeniu zdravotného stavu. Napriek slabým materiálnym podmienkam rodičia majú snahu zabezpečovať starostlivosť o deti. Pokiaľ dôjde v budúcnosti k zlepšeniu materiálnych podmienok pre výchovu dieťaťa, môže sa vrátiť do domáceho prostredia.

4. Matka dieťaťa vypovedala tak, že nesúhlasí s tým, aby súd nariadil ústavnú starostlivosť nad maloletou Z.. Pravdou je, že bývajú v jednej miestnosti rodičia a šesť maloletých detí. Miestnosť je zariadená posteľami, majú sporák. V súčasnosti očakáva narodenie dieťaťa. Žije s druhom N. Y., ktorý bol obmedzený na spôsobilosť na právne úkony a ona vykonáva funkciu opatrovníka.

5. Otec N. Y. bol vypočutý za prítomnosti opatrovníčky pani J. H. a vypovedal tak, že má zdravotné problémy, trpí nervovým ochorením. Nesúhlasí s nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletou Z., pretože o dcérku by sa chcel osobne starať. Dieťa malo zdravotné problémy, ktoré zavinil ošetrojúci lekár.

6. Dokazovanie súd vykonal výsluchom zástupkyne Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, matky, otca, prečítaním správy, ktorú vypracovalo Centrum pre deti a rodiny, Mieru 155, Jesenské, správy Obce Š., správy o prešetrení pomerov, ktorú vypracoval Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, pripojeného spisu 8P/67/2018, rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 7P/17/2018-26, rozsudku č.k. 6P/41/2017-42, rozsudku č.k. 6P/5/2016-23.

7. Okresný súd Lučenec uznesením zo dňa 18.12.2018, č.k. 8P/67/2018-17 nariadil Všeobecnej nemocnici s poliklinikou Lučenec, n.o. odovzdať maloletú Z. Y., T. XX.XX.XXXX do dočasnej starostlivosti Detského domova Jesenské, Mieru 155/5, Jesenské. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.01.2019. Rodičia bol zaviazaní prispievať na výživu maloletej Z. sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, odo dňa umiestnenia maloletého dieťaťa do Detského domova Jesenské, Mieru 155/5, Jesenské. Neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatnosti uznesenia v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti. V odôvodnení súd konštatuje, že nad maloletou bolo určené výchovné opatrenie - dohľad rozsudkom Okresného súdu Lučenec, č.k. 7P/17/2018-26 zo dňa 09.05.2018. Maloletá Z. bola hospitalizovaná v nemocnici na oddelení dojčiat pre zanedbanú hygienu v oblasti genitálií. Z lekárskej správy zo dňa 04.12.2018 vyplýva, že dieťa po odznení akútnej bolesti z poškodenej a zapálenej kože, je veselé, hravé, pri prebaľovaní neplakalo, nebálo sa. Po troch týždňoch hospitalizácie došlo k zmene v zdravotnom a psychickom stave dieťaťa. Zmena bola veľmi výrazná. Dôvodné bolo teda vyňať maloletú Anastáziu z rodinného prostredia, pretože výchovné opatrenie - dohľad neplnil svoj účel.

8. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec vypracoval správu, z ktorej vyplýva, že v domácnosti rodičov maloletého dieťaťa vykonávajú pravidelne sociálne zisťovanie terénnymi sociálnymi pracovníkmi, pretože nad maloletými deťmi I. Y., T. XX.XX.XXXX, Z. Y., T. XX.XX.XXXX, N. Y., T. XX.XX.XXXX bolo nariadené výchovné opatrenie rozhodnutím Okresného súdu Lučenec, sp. zn. 6P/41/2017 zo dňa 15.01.2018. Nad maloletými deťmi G. H., T. XX.XX.XXXX, S. H., T. XX.XX.XXXX bol nariadený dohľad rozhodnutím Okresného súdu Lučenec, č.k. 7P/17/2018-26 zo dňa 09.05.2018. Hygienické podmienky v rodine sú na nízkej úrovni a maloleté deti vyrastajú v málo podnetnom prostredí. Bývajú v rodinnom dome, kde majú k dispozícii jednu miestnosť. Zariadenie je veľmi skromné, hygiena v domácnosti je na slabej úrovni. Matka je poberateľka štátnych sociálnych dávok - prídavkov na deti v sume 121,70 Eur, pri ktorých je určený osobitný príjemca. Dávka v hmotnej núdzi je v súčasnosti pozastavená. Otec dieťaťa bol rozsudkom Okresného súdu Lučenec obmedzený na spôsobilosť na právne úkony. Funkciu opatrovníka vykonáva matka maloletých detí.

9. Obec Šíd vo svojej správe konštatuje, že rodičia dieťaťa bývajú v Obci Š. Č. XXX. Rodina je dlhodobo monitorovaná Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, pracovisko Filakovo.

10. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 8P/7/2011-31 zo dňa 29.06.2011 bol N. Y., T. XX.XX.XXXX pozbavený spôsobilosti na právne úkony.

11. Uznesením č.k. 21Ps/8/2016-38 zo dňa 19.12.2016 bola ustanovená za opatrovníčku N. Y., T. XX.XX.XXXX J. H., T. XX.XX.XXXX.

12. Podľa § 111 písm. c/, l/, Civilného mimosporového poriadku v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, súd rozhoduje o výžive maloletého, ústavnej starostlivosti a iných výchovných opatreniach.

13. Podľa § 112 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloleťoch ide miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom.

14. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

15. Podľa § 44 ods. 3 písm. c/ Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je ústavná starostlivosť.

16. Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

18. Podľa § 54 ods. 2 písm. c/ Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave.

19. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

20. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

21. Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

22. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

23. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

24. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

25. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

26. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

27. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

28. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

29. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

30. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

31. Podľa § 76 ods. 2 Zákona o rodine proti pohľadávkam na výživné je započítanie vzájomných pohľadávok prípustné len dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté deti, započítanie nie je možné.

32. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

33. Podľa § 77 ods. 2 Zákona o rodine práva na jednotlivé opakujúce sa plnenia výživného a ostatné práva na peňažné plnenia vyplývajúce z tohto zákona sa premlčujú.

34. Vyššie citované zákonné ustanovenia súd aplikoval na zistený skutkový stav.

35. Nariadenie ústavnej starostlivosti je krajným výchovným prostriedkom. Súd nariadi ústavnú starostlivosť nad maloletým dieťaťom pre závažné narušenie výchovy, ktorá sa prejavuje v negatívnom správaní dieťaťa a najmä vtedy, keď predchádzajúce iné výchovné opatrenia nespĺnili svoje poslanie. Nariadením ústavnej starostlivosti sa dieťa odníma z doterajšieho výchovného prostredia a podrobuje sa ústavnému režimu. Rodičom zostáva zachované právo stretávať sa so svojim dieťaťom a prostredníctvom práv a styku realizuje svoje výchovné pôsobenie na dieťa. Súd pristúpil k nariadeniu ústavnej starostlivosti z toho dôvodu, že výchovné opatrenie nariadené rozhodnutím Okresného súdu Lučenec č.k. 7P/17/2018-26 zo dňa 09.05.2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 03.07.2018 nespĺnilo svoj účel. Zdravotný stav maloletej Z. sa zhoršil, takže súd uznesením č.k. 9P/67/2018-17 zo dňa 18.12.2018 musel nariadiť Všeobecnej nemocnici s poliklinikou n.o. Lučenec odovzdať maloletú Z. do dočasnej starostlivosti Detského domova Jesenské, Mieru 155/5, Jesenské. Neodkladné opatrenie malo trvať do právoplatnosti rozhodnutia v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti. Dieťa muselo byť po prijatí do Nemocnice s poliklinikou n.o. Lučenec dňa 13.11.2018 preliečené antibiotikami pre septické hodnoty zápalových markerov. Dieťaťo malo ťažko poškodenú kožu, ktorá potrebovala dlhší čas na zahojenie. Psychomotorický vývoj dieťaťa sa javil pri prijatí do nemocnice ako spomalený. Dieťa ležalo na chrbátiku takmer bez pohybu, plačlivo reagovalo pri každej manipulácii, triaslo sa od bolesti pri prebaľovaní. Správanie dieťaťa sa v nemocnici zlepšilo. Maloletá Z. bola veselá, hravá, sama sa otáčala. Po odznení akútnej bolesti z poškodenej a zapálenej kože sa správanie dieťaťa celkom zmenilo. Matka výchovu dieťaťa tak útleho veku nezvládla a v súčasnom období nemá vytvorené podmienky, aby sa dieťa vrátilo do domáceho prostredia, pretože by hrozilo opätovné vážne zhoršenie zdravotného stavu. V najlepšom záujme maloletej Z. v súčasnom období je nariadenie ústavnej starostlivosti.

36. Centrum pre deti a rodiny, Mieru 155, Jesenské vypracovalo správu, z ktorej vyplýva, že maloletá Z. je umiestnená v profesionálnej náhradnej rodine. Dieťa je spokojné, prosperuje. Dôležité je teda, aby zdravotný stav maloletej Z. bol stabilizovaný, rodičia zlepšili svoje materiálne a hygienické podmienky tak, aby sa mohla vrátiť do domáceho prostredia.

37. Súčasne súd rozhodol o povinnosti rodičov plniť si vyživovaciu povinnosť voči maloletej Z. v súlade s ustanovením § 81 ods. 1 Zákona o rodine. Pri určení výšky výživného súd zohľadnil zárobkové a majetkové pomery obidvoch rodičov. Matka v súčasnosti nepracuje, evidovaná je ako uchádzačka o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec. Matka ale ani otec dieťaťa, ktorého

spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená môžu platiť len výživne vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona.

38. Výrok o trovách súd založil na ustanovení § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 Civilného mimosporového poriadku v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 Civilného mimosporového poriadku zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 Civilného mimosporového poriadku odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 Civilného mimosporového poriadku odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 Civilného mimosporového poriadku na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.